ԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ՄԷԿԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 3369 — ՇԱԲԱԹ 22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1882 — Ն. Տ. 3 ՀՈՒՆՎԱՐ 1883

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԳԱՅՄԱՆ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 10 Մէճիտիա
» » Գաւառաց » 12 »
Վեցամսեայ » Կ. Պոլսոյ » 5 1/2 »
» » Գաւառաց » 6 1/2 »
Օտար թղթատարով ղրկուած 2 1/2 լիրա

Յանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղրշ երկու անգամի համար 2 ղրշ է. աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կը լինի։

30 ՓԱՐԱՁ — ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԵԱՅ — 30 ՓԱՐԱՁ

ԳԱՅՄԱՆ

Գարս գնացած լրագրաց ճամբու ծախքը խմբագրութեան վրայ է։

Լրագրոյս վերադարձեալ նամակ կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագիր Տնօրէնին պիտի ուղղուի։

Կ. Պոլիս Պահեստ—Գափու Ճէչալ Պէյ խան թիւ 31 Մասիսի գրասենեակը։

Ճանրու ծախքը չվճարուած նամակ չընդունուիր։

Զտպուած նամակ, յօդուած, եւայլն ետ չեն տրուիր։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Հեռագրական.—Խառն. — Ազգային լուրեր. —Քաղաքական տեսութիւն (Պ. Կամպէդոյի մահը. —Ցեղեկագիր ի վերայ Կաթողիկոսական ինդրոյ. — Բնախօսական (Շար. եւ վերջ).—Թղթակցութիւն ի Քրդահայաստանէ. — Անկումն Հայ թատերական խմբին ի Զմիւռնիա (Շար. եւ վերջ). — Թերթօն Մասիսի։

Կ. ՊՈԼԻՍ 22 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

Մայրաքաղաքիս Աւստրիական դեսպան Պ. Բարնէ երէկ կայսերական պալատն երթալով Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւ ունեցաւ։

—

Մայրաքաղաքիս Ֆրանսական դեսպան Տը Նոայլ Մարքիզը չաբաթ իրիկուն կայսերական պալատը ճաշելէ յետոյ՝ Վեհ. Սուլթանին հետ երեք քառորդ ժամ խօսակցեցաւ ի ներկայութեան արքունեաց արարողապետ Միւնիր պէյի և դեսպանատան քաղաքական թարգման Պ. Լանժվիի։ Ն. Կ. Վեհափառութիւնը Պատուոյ լեգէոնի մեծ ժապաւէնը կը կրէր։ Յետ խօսակցութեան՝ Վեհ. Սուլթանը Տը Նոայլ Մարքիզին Ա. կարգի Օսմանիէ, Պ. Լանժվիին Բ. կարգի Օսմանիէ և դեսպանատան միւս անդամոց զանազան կարգի պատուանշաններ տուաւ։

—

Ընդհանրները ծանուցինք թէ Հալէպի կուսակալ Ճէմիլ փաշայի գոհացուցիչ պաշտօնավարութեան նկատմամբ Վեհ. Սուլթանին շնորհակալեաց ուղերձ մը մատուցանելու համար պատգամաւորութիւն մ'եկած էր մայրաքաղաք։ Պատգամաւորութեան անդամք նախընթաց օրը կայսերական պալատն երթալով արքունեաց Ա. քարտուղար Ալի Բիգա փաշային յանձնեցին ուղերձն, ինչպէս նաեւ ճոխ Ալբոմ մը, որոյ մէջ դրուած էին Ալիբին գետին վրայ շինուած կամուրջին պատկերները։

—

Արտաքին գործոց նախարար բարձր. Արիֆի փաշա վերջին օրերս Մայրաքաղաքիս դեսպանաց շրջաբերական մը ղրկելով ծանոյց թէ այսուհետև Թուրքիա մտնելիք եւրոպական գիրքերը կառավարութեան կողմէ պիտի քննուին, և եթէ ընդունելի ճանչուին, հանրային կրթութեան նախարարութիւնը մէկ մէկ դրոշմ պիտի կոխէ անոնց վրայ, ապա թէ ոչ՝ կառավարութիւնը պիտի դրաւէ զանոնք։ Յատուկ յանձնախումբ մը պիտի կազմուի՝ եւրոպայէն եկած գիրքերը կարդալու համար։ Բ. Դրան շրջաբերականը կը հրատարէ դեսպաններն, որ իրենց կողմէ պատուիրակներ անուանեն այդ յանձնախմբին կազմութեան համար։

—

Մայրաքաղաքիս Սպանիական դեսպանն ու դեսպանուհին երկուշաբթի իրիկուն պարահանդէս մը տուին ի պատիւ մայրաքաղաքիս դեսպանաց։

—

Ռուսական դեսպանատան քաղաքական գործոց թարգման Պ. Օնու, որ ժամանակէ մ'իվեր Բեղրըսպուրկ կը գտնուէր արձակուրդով, երկուշաբթի օրն Օտէսայէն եկող Ռուսական շոգենաւով մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

—

Սիմանպուլ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Բ. Դուռը Գանուբի նաւարկութեան խնդրոյն համար Լոնտրայի մէջ դեսպանախորհուրդ մը գումարել առաջարկող անգլիական լրագրականէն առիթ առնելով՝ խնդիրը է որ Պերլինի դաշնագրին այն յօդուածը գործադրուի, որ կը պարտադրէր թէ ի Ղատ Թաւրքիոյ հողային ընդարձակութիւն ստացող պետութիւնք Օսմանեան պարտուց վճարման պիտի մասնակցին։

—

Վեհ. Սուլթանին կառապան Պ. Պնուա Ժանէթ ձերբակալման վճիռ մը ձեռք բերած էր Թունուզցի Մահմուտ փաշայի որդի Թահիր Պէնայատ պէյի դէմ։ Անցեալ ուրբաթ օրը, մինչ առեւտրական ատենին բարապանները քանի մ'ոստիկանաց հետ Զամբճա կ'երթային այս վճիռը գործադրելու համար, Թահիր պէյ ալ Վառնայի շոգենաւը նստած հանդարտօրէն դուրս կ'ելնէր Սեւ ծովու նեղուցէն։ Լա Թիւրքի կ'ըսէ թէ ձեռնհաս իշխանութիւնը Թահիր պէյի փախուստն արգիլելու համար պէտք եղած օրինական միջոցները ժամանակին ձեռք չէ առած։

—

Վերջին օրերս Սէլանիկի մէջ ոճրագործութիւնք երկիւղալի կերպիւ շատցեր են։ Կառավարական պաշտօնատար մը դաշոյնով Ալպանիացի մը գարկեր վիրաւորեր է, բայց ինքն ալ բռնուեր է։ Խոպացի ձըկնորս մ'ալ իւր քոյրը դանակով ծանրապէս վիրաւորեր է։ Գովեզրին մօտ երկու իտալացոց դիակներ գտնուեր են։

—

Բերայի դատական իշխանութիւնը ծանուցանելով թէ Բերայի պատժական ատենին մէջ աւանդպահուած գողոնները ասկէ երեք ամիսէն ըստ օրինի ի վաճառ պիտի հանուին, հրաւէր կը կարդայ հասարակութեան որ եթէ նիւթեր գողցնողներ կը գտնուին, սոյն պայմանաժամին լրանալէն առաջ Բերայի դատական իշխանութեան դիմեն և իրենց կորուսած նիւթերը ճանչնալով ստանան։

—

Նախընթաց օրը մայրաքաղաքիս նաւահանգիստն հասաւ Անգլիական շոգենաւ մը, որ երկու ծովաւազմ ունէր իւր մէջ Ռուսանիոյ կառավարութեան տանելու համար։ Նաւահանգիստի վերատեսուչ Ցիլավէը փաշա յիշեալ շոգենաւն հսկողութեան ենթարկեց, որպէս զի ծովաւազմերը դուրս չհանէ։

—

Լա Թիւրքի լրագիրը կ'իմանայ թէ Օսմ. ընդհ. պարտուց վարչական խորհուրդն որոշեր է ընդհ. քննիչներ ղրկել գաւառները՝ վերանուղղակի արդյունքներ վարչութեանց վրայ հսկելու համար։

—

Երէկ ժամ 9 1/2 ին միջոցները Կիւմիւշ-Սուի զինուորական հիւանդանոցին մէջ հրդեհ ծագեցաւ, բայց հասած անմիջական օգնութեանց շնորհիւ շուտով առաջն առնուեցաւ։

—

Վագրթ քաղաքական հորիզոնին վրայ տեսնուած սեւ ամպերէն կը դուշակէ թէ ի մօտոյ Եւրոպական ընդհանուր պատերազմ պիտի ծագի, որուն արդիւնքը քաղաքական մեծամեծ փոփոխութիւնք պիտի լինին։

—

Սուէյշէն Անգլիոյ ծովային գործոց նախարարութեան ուղղեալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բրոֆիէսօր Բալֆէրն ու իւր ընկերներն ապաննոյ Պէտէվիներէն երկուքը բռնուած են. հեռագիրն յոյս կը յայտնէ թէ ապանութեան մասնակցող միւս Պէտէվիք ալ ի մօտոյ պիտի բռնուին։

—

Կը լսենք թէ այս առաւօտ Սուլթան Պայազիտի հրապարակին վրայ սպանեալ մարդու մը դիակ գտնուած է։

—

Քաղաքապետութիւնն այս օրերս Գալատայ կողմն ընդարձակ շէնք մը գնեց զոր այժմ նորոգել կուտայ։ Հասէքիի կողմը գտնուած աղքատ կանանց հիւանդանոցն այդ շէնքին մէջ պիտի փոխադրուի։ Քաղաքապետ Մազհար փաշա որոշած է ծընեղաբեր աղքատ կանանց խնամք տանելու համար յատուկ սրահ մ'ալ հաստատել, որ մինչև ցարդ կը պակսէր Հասէքիի հիւանդանոցին մէջ։ Մանկաբարձ բժիշկներ պիտի յատկանան այս գործին համար։

—

Առեւտրական դաշնագրոց թարգմաններն ստուգելու համար արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական Ցատեան Յարութիւն Էֆէնտիի նախագահութեամբ յանձնախումբ մը կազմուեցաւ, որոյ միւս անդամք են Բորիսաքալ Միքայէլ էֆէնտի և Պերթրամ էֆէնտի։

—

Սամսունէն քաշուած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Փոքր-Ասիոյ Օսմ. ամրութիւններն աչքէ անցուցանելու և պէտք եղած տեղերը շինուելիք նոր ամրութեանց յատակագիծերը պատրաստելու դաշտօն ունեցող զինուորական յանձնախումբը Սամսուն հասեր է. անկից ալ մայրաքաղաքս պիտի գայ։

—

Թայմզ լրագրոյն Բեռլինի թղթակիցը կըսէ թէ Ռուսիոյ մէջ շինուած ռազմագիտական երկաթուղեաց նկատմամբ Գերմանական մամլոյն տեղեկութիւնները ճշմարիտ են. բայց կը յարէ թէ զարմանալու պատճառ չկայ, քանի որ այդ երկաթուղեաց շինութիւնն արդէն վեց տարիէ ի վեր որոշուած և սկսուած է։

—

Լոնտրայէն հեռաւորը կը գրեն Իտալական լրագրի մը.

«Լոնտրայի մէջ զինուորական դայլակղութիւն մը ծագելու վրայ է։

«Ցայսմիկ է թէ Եգիպտական պատերազմին ժամանակ Ուիլիս և Համիլ զօրաբաժնի հրամատարաց հետ Ուոլսլի զօրավարին ունեցած յարաբերութիւններն յոյժ ձգտեալ էին, և թէ Ուոլսլի զօրավարն իւր հեռագրաց մէջ միշտ կիսաբաժնի հրամատարաց քաջութիւնն ու ճարտարութիւնը կը գովէր առանց զօրաբաժնի հրամատարաց վրայ բառ մ'ըսելու։ Այսօր Համիլ զօրավարը Թէլ-էլ-Բէպիրի առման վրայ մանրամասն տեղեկագիր մը հրատարակած է, յորում կ'ապացուցանէ թէ իւր զօրաբաժինն (երկրորդ) է որ յարձակման առաջնորդած և օրուան յաջողութիւնն ապահոված է, մինչդեռ Ուոլսլի զօրավարն առաջին զօրաբաժնին վերագրած է այդ յաջողութիւն։ Համիլ զօրավարը կ'ամբաստանէ զՎրատ Ուոլսլի թէ այս կէտը ջնջած է իւր տեղեկագրէն։ Պատերազմական դործոց նախարարութիւնն այս դործը քննելու ձեռնարկած է։»

—

Տէյլի Նիւս լրագրոյն Դահիրէի թղթակիցն Արապի փաշայէն հրաժեշտ առնելու գնացած լինելով, եգիպտոսի նախկին դիկտատորն հետեւեալ խօսքերն ըսեր է.

«Թէլ-էլ-Բէպիր իմ ապարէզիս վախճանն եղաւ։ բայց բնաւ չեմ յաւիր ասոր վրայ, վասն զի այն դատն, որոյ համար պատերազմեցայ, այդ պարտութեան օրէն յետոյ ալ պիտի ապրի։ Անգլիացիք բարոյապէս յանձն առած են եգիպտական ազատութեան դատը քաջալերել։ Երկրին մէջ անկեղծ նեցուկ մը պիտի գտնեն. բռնանդակ եգիպտոս ինձ հետ է։»

—

Հավասի հեռագիրը մը կը ծանուցանէ թէ Իտալիոյ փոխարքային խնդրանօք, ինչպէս նաեւ այն վերջերս կարար աղդեցութեան պատճառաւ, զոր Ս. Պապն ի գործ կը դընէ Իտալիոյ մէջ, Անգլիական կառավարութիւնն որոշեր է Գերմանիոյ պէս պաշտօնական յարաբերութեան մտնել Վատիկանի հետ։

—

Ռուսիոյ կառավարութիւնը Գերմանական սահմանագլխին վրայ գտնուած ալիւրի ջաղացքներուն յանձնարարեր է որ պատերազմի ժամանակ օրական վեց հազար կենդինար ալիւր յանձնելու համար այժմէն պատրաստութիւն տեսնեն։

Քրոնսէրէ անուն Ռուս զօրավարը իւր սպայակոյտին հետ վարշաւիա գնացեր է և այնտեղ պատնիշներու բանակեցող մը պատրաստելու կ'ղբաղի եղեր։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

—=—

Լոնտրա 2 յունվ.

Լորտ Էամընտ Ֆիցմորիս արտաքին գործոց նախարարի խորհրդական անուանեցաւ փոխանակ Սըր Զ. Տիլքի։

Լոնտրայի այս առաւօտեան լրագիրք մեծ ցաւ կը յայտնեն Պ. Կամպէթայի մահուան վրայ։

Պերլին 2 յունվ.

Գերմանական մամուլը կը կարծէ թէ Պ. Կամպէթայի մահը խաղաղութեան լաւագոյն երաշխաւորութիւնն է։

Փարիզ 2 յունվ.

Նախարարական որոշմամբ Պ. Կամպէթայի յուղարկաւորութեան հանդիսին ծախքը կառավարութիւնը պիտի հոգայ։

Բոլոր Ֆրանսական լրագիրք Պ. Կամպէթայի հանճարն ու հայրենասիրութիւնը կը ներբողեն։

Օտար լրագիրք եւս նոյն զգացումները կը յայտնեն։

Գահիրէ 1 յունվ.

Խեդիվին մէկ հրամանագրին կ'սպասուի, որ ապստամբաց ընդհանուր ներում պիտի շնորհէ։

Բէշթա 2 յունվ.

Երեսփոխանական ժողովոյ նախագահ Պ. Թիձա նոր տարւոյն առթիւ Եբեսփոխանական ժողովոյ կողմէ պատգամաւորութիւն մ'ընդունած ժամանակ բանախօսութիւն մ'ընելով ըսաւ թէ խաղաղութիւնը վրդովող որ եւ է պատճառ մը չտեսներ, եւ թէ Աւստրիա, ոչ թէ պատերազմի՝ այլ խաղաղութիւնը պահպանելու համար է որ դաշնակիցներ փնտռած է։

Պերլին 2 յունվ.

Ուիլհէլմ կայսրն երեկ քանի մը զօրավարներ իւր ներկայութեան ընդունած ժամանակ ըսաւ թէ մեծ յոյս ունի խաղաղութեան պահպանման վերայ։

Փարիզ 2 յունվ.

Պ. Կամպէթայի յուղարկաւորութեան հանդէսը յառաջիկայ ուրբաթ օրը պիտի կատարուի եւ մարմինը Բէրլաշէզի գերեզմանատունը պիտի ամփոփի։

Փարիզի բոլոր պահապան զօրքերը յուղարկաւորութեան հանդիսին ներկայ պիտի գտնուին։

Միապետական լրագիրք կը կարծեն թէ հանրապետութիւնը Պ. Կամպէթայի հետ մեռաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—=—

Երեկ Ռուսիոյ դեսպան Պ. Նէլիտոֆ այցելութիւն տուաւ Ս. Պատրիարք Հօր ի Պատրիարքարան։

—

Ս. Պատրիարք Հօր առողջական վիճակն երէկ աւելի լաւ էր։

—

Այս առաւօտ Գարահիսարէն Առաջնորդական փոխանորդին և Քաղաքական ժողովոյ նախագահին ստորագրութեամբ հեռագիր մը ստացանք, որ Ամեն. Ս. Պատրիարքին վերահաստատութիւնը կը շնորհաւորէ, և այս առթիւ ժողովրդին զգացած անպատում բերկրութիւնը կը յայտնէ։

—

Էջմիածնայ Սինոդին հրաւիրմամբ, Պեսարապիոյ Առաջնորդ Գեր. Մակար Արքեպիսկոպոս Գիշնէվէն Էջմիածին գնացած է կաթողիկոսական Տեղապահի պաշտօնը վարելու, որուն յարմարագոյն անձն է արդարեւ։

—

Կ. Պոլսոյ և Երուսաղէմի Ս. Պատրիարքունք երէկ իրիկուն ի միասին բերա գնացին Երուսաղէմի հանգանակութեան գործը շարունակելու համար։

Ներսէս Սրբազան Մեծ. Էսայեան էֆէնտիի և Եսայի Սրբազան Մանուկեան Մեծ. Սենեքերիմ էֆէնտիի հիւր եղան։

—

Կարնոյ ձերբակալութեանց նըկատմամբ երէկուան Սթամպուլի մէջ հետեւեալ տողերը կը տեսնուին.

«Կարինէն մեր առած վերջին տեղեկութեանց նայելով՝ Հայոց ապըստամբական փորձը չպիտի ունենայ այն մեծ համեմատութիւնն, որ յառաջագոյն կը վերագրուէր անոր։ Մինչեւ ցարդ կատարուած քննութիւններէն և գտնուած թուղթերէն կը յայտնուի թէ 4 կամ 5 անձինք գումարուեր են այսպիսի ընկերութիւն մը կազմելու համար, և չնայեցեր են իրենց ձեռնարկն ընդարձակել՝ պատուիրակներ ղրկելով Տփղիս, Մուշ, Վան և ուրիշ տեղեր, բայց չեն յաջողեր։ Այս միջոցիս բանտը կը գտնուին 4–5 պարագլուխք և 70–80 մատակցողք։

«Քննութեան առաջին մասին վերաբերեալ տեղեկագիրք Կ. Պոլիս ղրկուեր են։

«Միւս կողմէ կը հաւաստեն մեզ թէ Կարնոյ Ռուսական պաշտպանութեան ներքեւ դրուած Սանասարեանց վարժարանին Ռուսահրպատակ Հայ դասատուներն են որ այդ գաւառին մէջ յեղափոխական շարժում մը կազմաւորեր են։ Ձերբակալութիւնք կը շարունակուին։ Կարնոյ Հայոց Առաջնորդարանն ոստիկանաց հսկողութեան ներքեւ կը գտնուի։

«Նամակները թղթատան մէջ կը քննուին»։

—

Օրտույի Մովսէսեան վարժարանին Ցնորհնքը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ մեզ թէ Սամսունցի Ցակոբ էֆէնտի Կիւտիկեան մէկ ու կէս Օսմանեան ոսկի նուիրած է այդ վարժարանին։

—

Երէկ առաւօտ Մայր եկեղեցւոյ գանձանակէն թուղթ մը գտնուեցաւ Գ. Մ. Փ. ստորագրութեամբ։ Նամակագիրն իւր յուսահատական դառն վիճակն յայտնելով կը խնդրէ Ամեն. Ս. Պատրիարքէն՝ որ 50 ոսկւոյ օգնութիւն մ'ընէ իրեն. ապա թէ ոչ՝ յառաջիկայ կիրակի օրը Մայր եկեղեցւոյ բակին մէջ իւր կենացը վերջ պիտի տայ։

Սոյն տարօրինակ գիրը Ս. Պատրիարք Հօր յանձնուեցաւ։

—

Խիզանի ընկերութեան Գործադիր Ժողովոյն կողմէ այս առաւօտ կը ծանուցուի մեզ թէ «Մանկական երդարանի» (ձայնագրութեամբ) արտօնագիրը Հանրային կրթութեան նախարարութենէն ստացուած և տպագրութեան ձեռնարկուած լինելով, մէկ ամիսէն կրնայ լոյս տեսնել։

ՎՐԻՊԱԿ

Տ. Հ. Իփէքճեանի երէկուան յօդուածին մէջ, յորում կամպուլկոսական ընտրելեաց վրայ կը խօսէր, քանի մը Սրբազաններու անունը շարելէն ետքը, «սոցանէ երկու երեքը, մանաւանդ Սրբազան «Մակարը, նկատուած է իբրև Ռուսիոյ կառավարութեան ընտրելի, «իսկ միւսները բոլորն ալ կառավարութեան ընտրելիներն են», ըսուած է տպագրական սխալմամբ, փոխանակ ժողովրդեան ընտրելիներն են ըսուելու։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

—=—

ՄԱՀ Պ. ԿԱՄՊԷԴՈՅԻ

—=—

Օր մը Ֆրանսա, այդ մեծ ազգն ու մեծ երկիրն, աշխարհը զարմացուց իւր տակարութեամբ և իւր լաւագոյն զաւակաց վհատութեամբ։ Ոտից կոխան եղաւ վայրագ թշնամւոյ մը, որոյ յաջողութիւնք ամէն ակնկալութենէ վեր էին, և ի մահ վիրաւորուած, յօշոտուած, ծայրատուած, կեղեքուած, անարգուած, գահավէժ կործանման մը անդունդին վրայ կը տեսնուէր։ Այդ չարագուշակ օրն, երբ Փոքրիկ Նաբոլէոնի մը յիմար փառամոլութիւնն այնչափ մեծամեծ փորձանքներ բերած էին համակրելի ազգի մը գլխուն, որ վաղանցիկ փառքէ և վայրկենական մեծութենէ չընչնալու, չքսենք կուրանալու, և ինքզինք գիւրաւ Դիկտատորի մը, բրանապետի մը, գիրկը նետելու տըկարութենէն զատ, մեծութեան ամէն գաղտնիքներն ունի իւր ծոցի մէջ. քաղաքակրթութեան բարեկամաց համար այդ ընդհանուր սգոյ օրն, երբ մայրաքաղաքաց թագուհին՝ Բարիզ, ազատելի պաշարման մ'ենթարկուած, ընդհատուած կը տեսնէր ինքզինք աշխարհի մնացեալ մասէն, որոյ լուսաւորութեան, ազատութեան, բարեկեցութեան և յառաջդիմութեան գործին մէջ զըլխաւոր դերն ինք էր կատարած, և Եւրոպիոյ ապագայն զինուորական բռնակալութեան մը ամենասեւ դոյներու տակ ցուցնող այդ չարաբաստիկ օրը, մարդ մը միայն գտնուեցաւ, որ անդրդուելի հաւատ ունեցաւ Ֆրանսական ազգին ճակատագրոյն և կենսական այժերուն վրայ. հայրենասէր մը միայն գտնուեցաւ, որ պնդեց թէ կարելի էր Ֆրանսական հողէն արտաքսել Բրուսիացիները. ժողովրդապետ մը միայն գտնուեցաւ, որ երբ բարձրագոյն վատութիւնը և ապիկարութիւնք թշնամւոյն ձեռքն յանձներ էին Ֆրանսայի զինուորական բոլոր կանոնաւոր ոյժերն և դիմադրութեան միջոցներն, արհեստաւորաց, երկրագործաց, դպրոցականաց, ծերոց ու տղայոց մէջէն բանակներ հանեց, որպէս քարէն ջուր հանեց Մովսէս, և այդ անկարգ ու անկանոն, անզէն և անօթի, այլ իւր հայրենասիրական շնչով վառուած ու ոգեւորուած կամաւորաց բանակներով, զառաջինն յաջողեցաւ թեթեւ ժպիտ մը խլել յաղթութեան սառն դէմքէն, որ այնչափ խոժոռ կը նայէր յայնժամ Մարէնկոյի, Իէնայի, Աւստերլիցի նման օրեր տեսած ազգին վրայ. տրիբո՛ւն մը միայն գտնուեցաւ, որ իւր Հայրենեաց պատիւը տղմի մէջէն հանելէ յետոյ, Հանրապետական ազատ դրութեան հիմնադիրներէն և առաջնորդներէն մին եղաւ, և քան զայլս գերազանց դեր մը կատարեց այդ մեծ կուսակցութիւնը կազմաւորելու, զօրացնելու և երկրին պիտոյից համաձայն դիրքի մը բարձրացնելու մասին։

Այդ մարդն, այդ հայրենասէրը, այդ ժողովրդապետն և այդ տրիբունը՝ Կամպէդա՛ն էր...։

Պ. Կամպէդա ծնաւ 1838 հոկտ. 30 ին ի Քահոռ։ Մանուկ հասակէն զզուեցաւ ժէզուիտաց տուած կրթութենէն, և ամէն զոհողութիւն

(Շարունակություն)

ամեն դիպվածում։ Ինչպես ասում է Բալզակը, «Ինչպես դարձյալ, ինչպես միշտ, ինչպես միշտ դարձյալ հարցը սկսվում է հարցերի հարցերի հարցերի

ԲՆԱԽՕՍԱԿԱՆ

ՈՒՂԵՂ (*)

(Շար. եւ վերջ)

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԵՐԵՒՈՅԹՔ ՑՈՒՂԵՂԻ ՊԱՇՏՕՆԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋՈՑԻՆ

Ցիշեալ ուղեղաբանք՝ առ ի փորձ՝ հանդերձ՝ գրուչութեամբ կենդանւոյ մի գանկին մեծ մասն, և երբ կենդանւոյն ի քուն եղած միջոցին մի քանի անգամ գրգռեցին նորա քիթն, ուղեղի կեղեւին միւսն մասն տեսան որ արեամբ կը խառնոյ և ջերմութիւն յառաջ կը բերէ. նոյնպէս, երբ կենդանւոյն աչքը կը գրգռէին, կը տեսնէին որ ուղեղին մի այլ մասն արեամբ կը խառնոյր, միւսն միեւնոյն մասն, և կը կարմրէր և ջերմութիւն կը ծնուցանէր. այսպէս ալ ականջն և այլ բոլոր մարմնոյ մասունք նոյնպիսի արդեանց կը յանձգէին ամէն անգամ. որով հաստատած եղան թէ ուղեղի կեղեւին մէն մի մասն յատուկ կայարան մ'է զգայութեան, այս ինչ մասն յատուկ կայարան է լուսոյ զգայութեան, այն ինչն՝ ձայնին, սա՝ կայարան է զգայութեան հոտոց, նա՝ չօշափմանց զգայութեան, և միւսն ճաշակին, որք անտեղափոխելի են ի սպառ։

Այսպէս ալ մեր մարմնոյն իւրաքանչիւր անդամոց չարժիչ ջղային թելք (ուղեղի կեղեւին մէջ) ունին իրենց յատուկ կայարաններն։ Հետեւեալ փորձն լիովին կը հաստատէ զայս։ Երբ զոր օրինակ 15 կամ 20 տարիներէ ի վեր գիպուածով իրենց ձեռքը կամ ոտքը կորուսած մարդոց ուղեղները քննեմք, կը տեսնեմք որ բոլորին ալ ուղեղի կեղեւին այս ինչ հատուածքիր կէտն նրբացած և տոփակոյսած է իրերանման օրինակաւ, զի այդպիսի մարդոց ձեռաց կամ ոտից երկար տարեկ ի վեր անգործութեան դատապարտեալ լինելովն՝ բնականաբար նոյն անդամներն չարժոց ջղային թելք ալ դատապարտուած են անգործութեան, և՝ հետեւապէս՝ նրբացման կամ նիհարացման։

Եթէ ուղեղի կեղեւին պաշտօնավարութեան տարբերութեան իւր բնախօսական սահմանն չգտնցանէ, դործունէութեամբ զոյացեալ ջերմութիւնն չեղեր զմեզ և գրեթէ անդգալի կը մնայ իսկ. բայց մասնաւորական չափազանց աշխատութիւնն կատաց մեզ զգալ ջերմութիւն, որ կը յաւելու տակաւ և որ տեղի կուտայ մի այնպիսի վիճակի յորում թեթեւ ձայն մի, կարճ խօսակցութիւն մ'իսկ զլխու ցաւ կը պատճառէ մեզ։ Ուղեղին այս անսովոր ջերմութեան և արիւնախառութեան տեղի կուտան յաճախ յանկարծական լուրեր, սաստիկ բարկութիւն, որք մերթ վտանգաւոր իսկ կը լինին ուղեղին առաջնութեան։ Վերջապէս պարտիմք յարգել նորա հանգստութեան և աշխատութեան ժամերն, նորա բնախօսական կարողութեանց սահմանեալ ճանապարհներն, եթէ ոչ վաղ կամ անագան կը վնասեմք նորա առողջութեանն և պէս պէս անբուժելի ախտերու տեղի կուտամք՝ ոչ միայն ի վնաս մեր, այլ և ի վնաս մեր սերընդոյն։

ԹԷ ԻՆՉ ԵՆ ԵՐԱԶՔ

Երբ ուղեղի կեղեւին բոլոր խըցիկք, իրենց օրուան աշխատութեանց միջոցին, կը մնան հեւարդեհեաք թէ՝ այն նիւթերն զոր կ'ընդունին արիւնէն և թէ՝ այն պաշարն զոր ունին իրենց մէջ, կամայ վերջապէս, ընդ, մի այնպիսի վիճակ, յորում՝ արտաքին աշխարհէն յինքեանս հոսած դրդռմանց պատասխանելու անկարող լինելով, կամ թէ ըսեմք՝ իրենց գործունէութիւնն յերեւան բերելու այժ չունենալով, կը լռեն, որում կ'ընեմք քնաստ։ Բայց որովհետեւ ուղեղի կեղեւին իւրաքանչիւր մասունք, օրուան աշխատութեանց միջոցին, կը մնան հեւարդեհեաք, ցերեկ մթնեալն զոր կ'ընդունին արիւնէն և թէ՝ այն պաշարը զոր ունին իրենց մէջ, կամայ վերջապէս, ընդ, մի այնպիսի վիճակ, յորում՝ արտաքին աշխարհէն դրդռմանց պատասխանելու անկարող լինելով, կամ թէ ըսեմք՝ իրենց գործունէութիւն յերեւան բերելու այժ չունենալով, կը լռեն, որում կ'ընեմք քնաստ։ Բայց որովհետեւ ուղեղի կեղեւին իւրաքանչիւր մասունք, օրուան աշխատութեանց միջոցին, կը մնան հեւարդեհեաք, ցերեկ մթնեալն զոր կ'ընդունին արիւնէն և թէ՝ այն պաշարն զոր ունին իրենց մէջ՝ կը չարունակեն իրենց գործունէութիւնն. յորմէ կը հետեւին գիշերային կամ՝ քնոյ ցնորք, զոր կը կոչենք երազ։ Այս է առաջին պատճառ երազոց։

Երկրորդ պատճառ, որովհետեւ ուղեղն ցերեկ ատեն ինչ բանի որ զրգռի, այսինքն՝ կեղեւին ո՛ր մասանց որ պաշտօնավարութիւնն, գրգռումն, ոստիկ լինի և այնչափ ոստիկ մինչեւ անցնի բնախօսական կարողութեան սահմանն (մինչեւ մէկ ատիճան), այդ վիճակին մէջ նոյն յայժ գրգռեալ մասունք այլ եւս գրեթէ մերթենաբար կը չարունակեն իրենց գործունէութիւնն, մինչ կեղեւին միւս մասունք լուռ են կատարեալ հանդարտութեամբ, այս վիճակն պատճառ կը լինի քնաստութեան, և եթէ քնաստն մի և նոյն մասունք՝ մերթենաբար գործելով՝ մեր իւրքն եղած միջոցին ալ կը պաշտօնավարին, այսինքն թէ մեր ուղեղն կը չարունակէ զրգռիլ այնպիսի բաներու, որոց կը զրգռեր յայդուէ մինչեւ ցերեկոյ. ուստի յաճախ կ'երազեմք այն բաներն որոց կը զրգռեր մեր ուղեղն յարթնութեան։

Երբեմն ալ կը պատահի մեզ երազել այնպիսի բաներ որ բնաւ կապակցութիւն կամ նմանութիւն չունին միմեանց, կամ որոց մասին բոլորովին տեսարբեր ենք, կամ որք կը թուին թէ բնաւ երբէք մեր մտաց զրաղմունքն իսկ չեն եղած, և մեք սակայն կը տեսնեմք զայնս յերազի. այս իրողութեան պատճառն յեռոյ տառանձին յօդուածով պիտի բացատրեմք։ Առ այժմ սա միայն պիտի ըսեմք թէ ցերեկն ալ յաճախ կը պատահի այս բաներն, այսինքն՝ մարդուս միտքն յանկարծ այնպիսի բաներու կը սկսի զբաղիլ որ բնաւ տեղի չունին նոյն միջոցին։ Բայց ընդհանրապէս խօսելով՝ անհնար է որ մարդ երազէ այնպիսի բաներ, զոր մեռ կամ կամ հեռաւոր ժամանակաց մէջ չէ տեսած, չէ լսած, չէ խորհած, կամ վերջապէս որ և է եղանակաւ միտքն չէ զբաղած ի նոսա։

Այժմ տեսնեմք թէ ինչո՞ւ, երազն զմեզ կը խաբէ և իրրեւ ճշմարիտ կը թուի մեզ, երբ մեք ի քուն ենք։ — Ցերեկ-ատեն, զոր օրինակ, եթէ մեր մտաց առջեւ բերեմք նաւ մի, ծով, պէտքոմութիւն եւայլն, կարող ենք դատել զանազանել թէ ոչ նաւու մէջ ենք և ոչ ծովու վերայ, քանի որ մեր միւս զգայարանքն իսկոյն կուտան մեզ թէ մեր տեղեկին մէջ ենք. այլ քնոյ մէջ, որովհետեւ մեր ուղեղն, զոր օրինակ դատող զանազանող մասունքն որ կրնան զգայել նել մեզ մեր պատրանքն՝ լուռ և անզգայ են, սուտ և ցնորք իրրեւ ճշմարիտ իրողութիւն կը թուին լինել մեզ։

Հին փիլիսոփայք և բանասէրք «Եռ և Հահ նոյն բանն է կ'ըսէին, որ բոլորովին սխալ կարծիք է. եթէ ներսն ինձ, ես պէիսոՒՒՒ և «Եռ նոյն բանն է պիտի ըսեմ կամ գրեմ նոյն. որովհետեւ միլիոնաւոր մարդիկ կան աշխարհի վերայ որք ոչ միայն կը խորհին երազի մէջ անցոյ բաներէ, այլ և յարթնութեան անթիւ ատոթիններ, արտաքնութեան հակառակեալ բաներ, իրրեւ ճշմարտութիւն կուտան, և իրենց մտաց մէջ այնպիսի համոզում մի կը զգայեն նոցա վերայ որ՝ զայն՝ իրրեւ ճշմարտութիւն պաշտպանելու համար՝ մինչեւ իրենց կեանքն իսկ կը զոհեն։ — Ահա սորա նեթաման պատճառն ալ հմտագիտ օրինակաւ մի։

Մարդս երբ կը ծնի, իւր ուղեղին մէջ ունի ի բնէ ժառանգական յատկութիւններ զոր ստացած է ի ծնողաց. այս վիճակին մէջ իւր ուղեղն կը նմանի լուսանկարի ապակւոյն որ ունի ամէն քիմիական պատրաստութիւն նկարելու համար յինքեան առաջադիր առարկայից պատկերն. բայց մինչեւ որ ապրի

La publicité de l'etranger est exclusivement remise à l'Eastern Agency, Constantinople Karakeuy Déirmen Han

դին զարթուցանել և ընտիր քաղաքացիներ պատրաստել։ Փոքրիկներ ըներ լաւ դերասաններ և դերասանուհիներ ունենալ, որոնք չափաւոր կրթութեան հետ ունենան համեստութեան և ամօթխածութեան ոգի, ճանաչեն իրենց պաշտօնին իսկական նշանակութիւնն և չկարծեն թէ լոկ սիրուն դէմք մը, անուշ ձայն մը, զուարթ ժպիտ մը, և նազելի ծեփածքում մը՝ իրենց պաշտօնին և յաջողութեան պայմանները կը կազմեն։ և մինթէ այս սխալ ըմբռնումով չէ՞ որ մեր դերասանուհիք կը չանան աւելի իրենց մարմնոյն արտաքին գեղեցկութիւնը փայլեցնել և երիտասարդաց սիրուն երեւնալու համար՝ թատերաբեմին վրայ իրենց կատարելիք դերէն աւելի՝ ուրիշ բաներու ուշադրութիւն կը դարձնեն։ միւս կողմէն Հայ երիտասարդք, դերասանուհեաց սիրաւառ նայուածքներէն արբշիռ, պատեհ առթի մը կ'ըսպասեն իրարու հետ սիրաբանել, քծնիլ, շոյել և ժամադրութիւններ ընել, և այսպէս թատրոնական ներկայացումը կը դառնայ թէատէտ մի լկաի խաղ մը, և դերասանուհիք դառնան գիշերի հանդիսաւոր դեպքին ծանրութիւնն։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Լրագրոյս մէջ իբր թերթոն հրատարակեալ ԿԱՐՄԻՐ ՄԱՐԴՈՅՆ ԵՐԴՈՒՄԸ հետաքրքրաշարժ վէպին առաջին հատորին վրայ, ընթերցասէր ազգայնոց ոմանց խնդրանօք 7 1/2 դրուշի իջուցինք։

Կը դնենք լրագրոյս գրասենեակն և մայրաքաղաքիս ամեն Հայ գրավաճառաց քով, չրաւաճառ Պ. Պողոսի խանութին և լրագրավաճառաց ձեռք։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ 3. ՉԱՔԻԼԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս Զաքմաքչըլար Խօջա-սը Ռիւ- 62

Սոյն վաճառատան մէջ կը գտնուի դրամեկի վերաբերեալ, ինչպէս նաև դպրոցական և այլ ամեն տեսակ ընտիր նիւթեր խիստ դիւրամատչելի գներով։ Հայկական վաճառատունը պատրաստ է նաև ընդունել տպագրութեան և վիմագրութեան վերաբերեալ գործեր, ոլորտ և ամեն տեսակ յանձնարարութիւնք և գործակալութիւնք թէ Պոլսոյ և թէ դաւառներու համար։

Այս առթիւ կը խնդրուի բոլոր յառաջդիմասէր ազգայիններէ՝ որ փոխանակ մի օտարական Սինէորի դիմելու և անկէ գներու իրենց պէտքերը, բարեհաճին քաջալերել մի հայկական վաճառատուն՝ որպ նշանաւոր է և պիտի լինի ուղղութիւն։ 8

ԽՄԲԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻԻԹԻՒՃԵԱՆ

ՖՐԷՏ, ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ուր ամենաբարեպաշտ կը բռնի Լիվերբուլի և Աբերդինի դէպքերուն։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրանթ	2,500	Ֆոլտինեան	3,700
Աղլաս	2,500	Ֆլամինեան	3,700
Անգլոսաքսեան	2,500	Ֆլաֆեան	3,700
Արինեան	2,500	Իտալիեան	5,500
Աբրահամ	3,700	Իսլամեան	5,500
Պավարեան	6,000	Իտալիեան	5,500
Պոլիտիեան	6,000	Լեոպոլ	2,200
Բարդիեան	800	Լիսիոնեան	2,500
Սարդինեան	2,000	Լեոպոլ	800
Տոնրոյ	700	Օբերիոյ	700
Լիվերբուլ	3,700	Բերեան	3,800
Ֆոլտան	3,700	Վանինեան	6,800
Ֆոլտերեան	3,700	Վերոնեան	6,800

Շաբաթական շոգենաւերու նոր գիծ մը հաստատեցաւ Լիվերբուլի և Պոնդընի միջև, և սաղարդեալ հեղինակէ զատ ուրիշ վաճառք կ'ընդունի օրինաւոր սակարկներով։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ

ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԴԷՆ
Գործակալ
թիւ 34, 35, 36, Եկեղի Մեսէթ խան, Գալաթիա

Նաւատերաք, Պարոնայք Ֆրէտ, Էդլանտ եւ ընկ. Լիվերբուլ

Գործակալներ՝
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճմիւրնայ, Պ. Պ. Քարվէր Եղբարք.
Ալեքսանդրիա, Կ. Լ. Վանման եւ ընկ
Մալթա, Ա. Քամիլերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մալրոկորտադոյ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուէրդոլ եւ ընկ.

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ուր ամենաբարեպաշտ կը բռնի Լիվերբուլ և Մէնչեսթրի դէպքերուն։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրանթ	7,000	Մանչ	3,000
Աղլաս	3,000	Մարսէյ	2,500
Ամերիք	3,000	Նարմ	2,500
Պոլոնիա	4,600	Բաֆոնիա	5,000
Պոլոնիա	3,800	Բարիզ	3,200
Պոլտէ	2,500	Բանիր	3,000
Պրիմրոզ Քոլոն	1,200	Սերվիա	7,800
Սեֆալոնիա	5,000	Սէրեա	4,600
Քոլոնիա	4,700	Սարնիսա	3,000
Շերպարդ	2,000	Սամարիա	3,000
Տեմերարա	2,500	Սէրան	3,000
Կոլեան	4,000	Թարիֆ	3,000
Քէրար	2,500	Թրինիտար	2,500
Մարեան	3,000		

Քէրար շոգենաւը՝ (նաւապետ Մարգին) Լիվերբուլէն կը սպասուի դէպի 9 յունուար։

Սառորակեալս արտօնութիւն ունի ճանրորդ եւ վաճառք ընդունիլ Նիս Եորքի եւ Պոսդընի, ինչպէս նաեւ Միացեալ-Նահանգաց ուրիշ կողմերուն համար՝ օրինաւոր սակարկներով։

Դիմել առ
ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ, Գործակատար.
թիւ 1 Քիւլիւք Հալիլ փաշա խան Գալաթիա։

Տնօրէնք ընկերութեան
ՊԸՐՆՍ ԵՒ ՄԱՔԻՎԸՐ
1, Ուրմֆորտ Սթ. Լիվերբուլ։

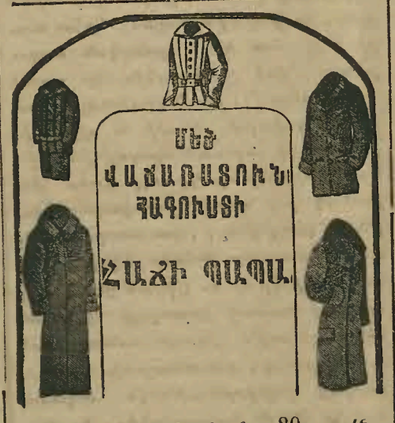

Քսսթիւմ արանց համար 80 դրշ.էն
» երիտասարդաց » 40 »
» տղոց համար 30 »
Բանթալոն արանց 14 »
» երիտասարդաց 10 »
Ժիլէ արանց համար 12 »
Սաքօ » » 40 »
Ճաքէթ » » 60 »
Ռէֆէնկօթ » » 80 »
Բատասիւ » » 80 »
» երիտասարդաց հմ 40 »
Ռօպ տը շամբրը 80 »

ՕՄԷՐ ԷՖԷՆԴԻ ԽԱՆ
Կ. ՊՕԼԻՍ

Վերոգրեալ գիներն արդէն ամբողջնելով սակարկութիւն չկայ։ Այս վաճառատան մէջ տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ եւ ընտիր զգեստներ կը գտնուին. գնողք կը վկայեն զգեստեղինաց լաւութեան եւ զիմացկութեան։ Զմրան համար յատկապէս բերել տրուած են ընտիր եւ զիմացկուն բանթալոններ, ժիլէներ, սաքոյներ եւ ամեն տեսակ զգեստեղէնք. յանձնորդք գոհ կը լինին ոչ միայն ապրանաց լաւութենէն եւ դիմացկունութենէն, այլ եւ գնոց ժամանութենէն։

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ և Մէնչեսթրի դէպքերուն։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբոս	4,200	Ողէրէ	3,000
Ֆարս	4,000	Նէբրէ	3,000
Օսմանլի	4,000	Բէր	3,000
Սեսոստրիս	3,250	Իլա	2,600
Թէպէ	3,250	Ադրանդէ	1,700
Մակոլա	3,250	Լոքա	800
Նեբ	3,250	Օլինթա	800
Մարեմրիս	3,250	Սեռիլ	750

Նեբ շոգենաւը (նաւապետ Բոսպրին) հասաւ մեր նաւահանգիստն, եւ Լիվերբուլ պիտի երթայ ամսոյս 3ին, Անգլիանգրիոյ ճամբով։

Վերոյիշեալ շոգենաւք չքեղապէս յարդարուած են ճանրորդներու համար։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈՒ եւ ԸՆԿ.
Գործակատար

Մէկյանլրգ սոգաղ, Պոլիս

կամ առ Պ. ՆԷՎԻՑԼ Է. ՄԱԼԹԱՍ
թիւ 1 եւ 3, Նարլեան խան, Վայվոտա փողոց, Գալաթա.

Տնօրէնութիւն, Լիվերբուլ,
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սթրիթ, Լիվերբուլ.

Գործակալներ՝

Ալեքսանդրիա	Ռ. Ճ. Մոս եւ Ընկ.
Պէրութ	Ց. Բաթիթարաքի
Կ. Պոլիս	Ց. Վ. Ուիթոլ եւ Ընկ.
Դարդանել	Ֆրանք Քալվէրթ
Ճիպրալթար	Սմիթ, Իմոս եւ Ընկ.
Մալթա	Սմիթ եւ Ընկ.
Իզմէնտերուն	Լէվի, Ֆրանք եւ Ընկ.
Զմիւռնիա	Պ. Ք. Ուիթոլ եւ Ընկ.
Շիրա	Ն. Ք. Բէզրոբուլոյ

Ա Զ Դ

Ազգային փոքր, հմուտ և վկայեալ դաստիարակ մը պատրաստ է օր ընդ մէջ Հայ լեզուի, Պատմութեան և Ֆրանսերէնի դասախօսութիւն ստանձնել գոհացուցիչ պայմաններով։

Պէտք եղած տեղեկութիւնք լրագրոյս խմբագրատունէն կրնան ստացուիլ։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԹՈՒՆՈՒԱՏԵԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Թոնոպէտ մէջ քաղաքական հասարակութիւնները հիմնելու համար։

5 մեծ վիճակ	100,000	ֆրանք
2	50,000	»
4	25,000	»
10	10,000	»
100	1,000	»
200	500	»

Համագումար 321 վիճակ եւ մէկ միլիոն ֆրանք։

ՏՈՄՍԱԿԻ ԳԻՆՆ Է ՄԷԿ ՖՐԱՆՔ.

Վաճառողներուն զեղչով կը տրուին. տոմսակները կը տրուին դրամով, չեքով, բոսիայի Մանտայով, որք պէտք է ուղղուին առ Պ. Էրնէս Ֆէլիրէ, ընդհանուր քարտուղար մանսախմրին, Փարիզ Ռիւ տը լա Կրանժ-Պաթլիէր թիւ 13։

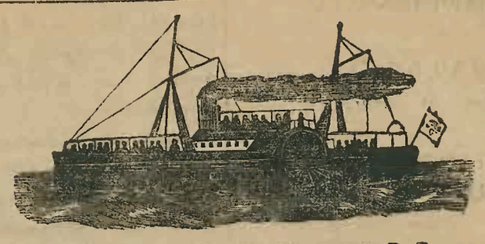

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՃՐԻԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1882 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ ԴԵԿՏ. 31

ԲՈՍՓՈՐԷՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ե-ուրոպան ժամերէ

Ժամ			Թիւ
2	30	Եէնիմահալլէէն Մէզարպուրնու, Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Եէնիք։ (Եէնիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի։)	18
3	5	Եէնիքէօյ. Սթէնեա. Էմիրկ. Պօյաճըքէօյ. Ր. Հիսար. Պէպէք. (Արնաւուտգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի։)	19
3	30	Ր. և Ա. Գավագ. Եէնիմահալլէ. Մէզարպ. Պէօյիւքտ. Թարապ. Եէնիք. (Եէնիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի։)	20
4	20	Եէնիք. Սթէն. Էմիրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	22
5		Եէնիմահ. Մէզարպ. Պէօյիւքտ. Թարապիա. Եէնիք. Յսթէն. Էմիրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուրբ. Օրթաք. Պէշիկ.	32
7		Եէնիմահ. Սէզարպ. Պէօյիւքտ. Թարապ. Պէյքօզ. Բաշապ, Եէնիք. Էմիրկ. Գանլըճա. Ր. և Ա. Հիսար. Գանտ. Արնավ. Զէնկէք. Պէյլէր. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիկ. Իսկ.	1
8	15	Ա. և Ր. Գավագ Եէնիմահ. Մէզարպ. Պէօյիւքտ. Թարապ. Պէյքօզ. Եէնիք. Էմիրկ. Պօյաճըք. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուրուշ. Օրթաքէօյ. Պէշիկթ. (Ուրբաթ օրերը Սթէնեա)	20
10		Մէզարպուրնուէն Պէօյիւքտէրէ. Թարապ. Եէնիք. Էմիրկ. Ր. Հիսար. Արնավ. Օրթաք. Պէշիկթ.	28

Աբնավուտ գեղջ

2	30	Պէպէք. Արնավ. Գուր. Սրթաք. Պէշիկթ.	52
3	15	Արնավ. Գուր. Սրթաք. Պէշիկթ.	1
3	45	Պէպէք. Արնավ. Գուրուշ. Սրթաք. Պէշիկ. Գապաթաշ։	28
4	30	Արնավ. Գուր. Սրթաք. Պէշիկ.	18
5		Պէպէք, Արնավ. Գուր. Սրթ. Պէշիկ. Գապաթ։	19
10	35	Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ.	19

Աւթէնի գեղջ

2	15	Վանիք. Զէնկէք. Պէյլէրպ. Գուզկ. Գապաթ.	22
2	45	Պէյք. Բաշապ Ր. փ. մահ. Գանլ. Ա. Հիսար. Գանտ. (Գանտիլլի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	25
3	30	Գանտ. Վանիք. Զէնկէք. Պէյլէրպ. Գուզկ	4
4		Պէօյիւք. Թարապ. Պէյքօզ. Բաշապահճէ. Գանլըճա. Ա. Հիսար. Գանտ.— Գանտիլլի շոգենաւին պիտի հաղորդակցի։	17
4		Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ Գուզ. Գապ.	21
5		Գանտիլ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Իսկիւսար։	25
5	45	Պէօյիւքտ. Պէյքօզ, Բաշպ. Գանլճ. Ա. Հիսար, Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Իսկ. (Ուրբաթ օրերը Ր. Փ. մահ.)	21
10	25	Վանիքէօյէն ուղղակի կամուրջ։	25

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ե-ուրոպան ժամերէ

3	30	Պէշիկթաշ, Օրթաք, Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապիա, Պէյօլիւքտէրէ, Եէնիմահ։	52
4	15	Գապաթ. Իսկ. Պէշիկթ. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլէրպ. Զէնկէք. Արնավ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար, Գանլ. Էմիրկ. Եէնիք. Բաշապ. Պէյքօզ Թարապ. Պէօյիւքտ. Մէզարպ. Եէնիմահ.	4
5	30	Գապաթ. Պէշիկթ. Օրթաք. Գուրուշ. Արնավ. Պէպէք, Ր. Հիսար, Պօյաճ. Էմիրկ. Սթէն. Եէնիք, Պէյքօզ, Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Եէնիմահ. Գավագար։	20
6	45	Իսկ. Պէշիկթ. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլէրպ. Զէնկ. Արնավ. Գանտ. Ր. Հիսար. Գանլ. Էմիրկ. Եէնիք. Թար. Պէօյիւքտ։	21
8	30	Պէշիկթ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք, Ր. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ.	28
10	30	Պէպէք, Ր. Հիսար. Պօյաճ. Էմիրկ. Սթէն. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւքտ. Մէզարպ. Եէնիմ։	18
11	10	Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւքտ. Մէզարպ. Եէնիմահ.	20
11	25	Պէպէք, Ր. Հիսար, Պօյաճ. Էմիրկ. Սթէն. Եէնիք.	19

Աբնավուտ գեղջ

4		Ուղղակի Արնավ.	18
4	30	» Պէպէք։	19
9	30	Պէշիկթ. Օրթաք. Գուրուշ. Արնավ. Պէպէք, —Վոսփորի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի։	19
10	35	Պէշիկթ. Գուզկ. Պէյլ Զէնկ. Գուրուշ. Արնավ.	1
11	5	Գապաթ. Պէշիկթ. Օրթաք. Գուրուշ. Արնավ. Պէպէք։ (Եէնիք. շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)։	4
11	40	Պէշիկթ. Օրթաք. Գուրուշ. Արնավ. Պէպէք։	28
12		Պէշիքթաշ, Օրթաքէօյ, Գուրուշչէշմէ, Արնավուտքէօյ։	2:

Աւթէնի գեղջ

3	15	Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Եէնիք.	22
4		Ուղղակի Գանտ.	25
9	40	Գուզկ. Պէյլ. Զէնկէլ. Վանիք. (Գավագի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի։)	22
10	15	Օրթաք. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար; Գանլ. Բաշապ. Պէյքօզ Մէզարպ. Ա. և Ր. Գավագ։	17
10	30	Իսկ. Գուզկ. Պէյլէրպ. Զէնկ. Վանիք. Գանտ. (Պէյքօզի շոգենաւին պիտի հաղորդակցի ի Գանտիլլի)	21
11	10	Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Ր. Փ. մահ. Բաշապ. Պէյք. օրերը ժամ 11ին Գուզկ. Պէյլէրպ. Զէնկ. Վանիքէօյ հանդիպելով։	25
11	40	Գապաթ. Գուզկ. Պէյլէրպ. Զէնկ. Վանիք.	32

Ուրբաթ օրերը ժամ 4 1/2ին կամուրջէն շոգենաւ մ'ելնելով, Իսկիւսար Գուզկ. Պէյլէրպ. Զէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Ր. փ. մահ. Բաշապ հանդիպելով Պէյքօզ պ'պիտի երթայ. ժամ 6ին Պէյքօզէն ելնելով Եէնիքէօյ, Էմիրկ. Գանլ. Ր. Հիսար, Գանտ. Արնավ. Պէյլէրպ. Օրթաք. Պէշիկ. Իսկ. հանդիպելով կամուրջ պիտի վերադառնայ։

Ա Զ Դ

Ա. Ո. ԴԵՐՋԱԿՍ
ԵՒ ԿՈՇԿԱԿԱԲ

4 ԼԻՐ. ՕՍՄ.

ՆՈՐ ՄԵՔԵՆԱՅ ԿԱՐԻ ԹՈ.
NATALIS 3
(ՆԱԹԱԼԻՍ)

Ա Մ Ո Ի Ր

ԱՇԵԱՏՈՒԹԻՒՆ ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ

Իւր ամեն երաշխաւորական թղթերով, և վերջին կոտրելիով։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ ՄԹԵՐԱՆՈՅ
Վաճառատուն Համօրուոյ խան 17—Կ. Պոլիս
ԷՄ. Ժ. ՄԼԻՔԱՆՈՅՆ Վայվոտա փողոց 13—Գալաթիա

Աշխարհի զարմանալիքը։
Համաշխարհային Մաղի Նորոգիչը.

ՏԻԿԻՆ Ա. Ե. ԱԼԼԷՆԻ

Իրացունէ ինքն իսկ գերածայր կատարելութիւն, որով եմն անգամ՝ ոչ ուղղի կընայ մազերը իրենց առջի գեղեցկութեանը դարձուիլ ու իրենց թարմ գոյնին ու փայլին վերածուիլ։ Կընորոգէ մազերուն կենդանութիւնը, ոյժը և աճումը ու։ Ցուտով մէկդի կ'ընէ թեփը։ Ընտիր նորոգիչ մազերու, և բուրումներուն զմայելի և առատ։ Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է Նոյնպէս Խարիզ ու Նիս Եորք։ Կը վաճառուի ամեն սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղլացի դեղագործներու քով։

(114 and 116, Southampton Row).

ՀԱՐԱՒԱՆԵԿԱՆ ՇՈՒՂԿԱՓՈՒՆՔ.

ԳԵՂԵՑԿԱՑՈՒՆԵԼՈՒ ՄԱՐՄՆՈՅ ԳՈՑՆԸ
ՄԻՇՏ ԾԱՂԿԱՓԹԻԹ, ՄԻՇՏ ԹԱՐՄ։

Մի՞ակ փորձ մը բաւ է համոզել ամեն Տիկին որ այս ծաղկները կը գերազանցեն ուրիշ որ և է ջուր երեսի փոշի։ Դրանի մը վայրկեանի մէջ երեսի, վզի, թեւերու և ձեռքերու քնքուշ փափկութիւն և մարմարիոնի ճերմկութիւն, հանդերձ լեկակի գեղեցիկ գոյնով։ Ցանկ կը վկայեն Թեփը, երեսի ցանը արևայրուքը, և վարդի անոյշ գունովն ու հոտով։ Մէկդի կ'ընէ Թեփը, երեսի ցանը արևայրուքը, և ամեն բրտութիւն և բիծ։ Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Խարիզ ու Նիս Եորք։ Կը վաճառուի սափրիչներու, անոյշ իւղագործներու և անգղլացի դեղագործներու քով։

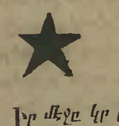

ԿԵԱՆԲ, ԱՃՈՒՄՆ և ԳԵՂ ՄԱԶԵՐՈՒ։

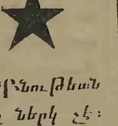

Մ Ա Զ Ե Ր Ո Ց

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԷԿ ՀԱՏԻԿ ՆՈՐՈԳԻՉ.

Իր մէջը կը բովանդակէ ամեն յատկութիւն որով առատ մազ մը, որ "Բնութեան դեղեցիկ Պսակն" է, կընայ պահպանուիլ ու նորոգուիլ. Մէլրոզը ներկ չէ։ Մէլրոզ գործածէ, երբ որ մազերու գոյնը ճերմակ կամ ճերմկկին։ Մէլրոզ գործածէ, երբ որ մազերը սկսին թափիլ և կամ երբ որ թեփոտին։ Կը վաճառուի երկու չափ չեշով, ամեն դեղագործներու քով և անոյշ իւղագործներու։ Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114, Southampton Row). Նոյնպէս Խարիզ ու Նիս Եորք։

☞ Տիկին Ա. Ե. Ալլէնի "Համաշխարհային Մաղի Նորոգիչը" "Հարաբանեկան Օծաղկափունջը" և "Մէլրոզ Մաղերու Նորոգիչը" կը վաճառուին։

Կ. Պոլիս Ս. Քանլիք եղբարց քով, Ֆարմասի Պրիմանիք Բերա Մեհ. փողոց և Էմիրեան Քարիւհանի քով, Անգլիական մթերանոց, Եիւքսէք փողոց և Գալաթիա։